

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. 2538. การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน : โดยถือมุนุษย์เป็นศูนย์กลาง.

กรุงเทพมหานคร : สภาภาคอิสกแแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.

เกษม กิตติอัษฎากุล. 2525. บทบาทของสื่อและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบสื่อสารทางโทรสาร.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกื้อ วงศ์บุญสิน. 2538. ประชากรกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. และสถาบันชุมชนห้องถินพัฒนา. 2538. ตัวชี้วัดดำเนินงาน
พัฒนาชานบต : ประสบการณ์จากนักพัฒนา. รายงานการประชุมปฏิบัติงาน ณ อาคารมองซ์สันที่
 22-23 ตุลาคม 2537.

จินดา คุ้มกิตติรักษ์. 2532. พฤติกรรมการเปิดรับสารกับความร่วมมือของประชาชนในการปลูกต้นไม้ใน
ที่ดินสาธารณะโยธาฯ ศึกษาและกรณีประชาชนในเขตจังหวัดจะเชิงเทรา.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัตรพิพิธ นาสุغا, พรพิไล เลิศวิภา. 2537. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. สถาบันพัฒนาชานบต มูลนิธิหมู่บ้าน.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.

ชาวตัน เชิดชัย. 2530. การเลือกสารกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. เอกสารการสอนชุดวิชาเลือกสาร
 เพื่อการพัฒนา เล่มที่ 1. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

ณัฐรุนทร์ เนลิมวงศ์เวช. 2535. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมของชาวกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เดชพันธ์ ประวัชัย. 2531. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับการยอมรับการปลูกข้าวนาสามตีของเกษตรกร ตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ต้องดี ปุณณกันต์. 2534. การเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยลุ่ปางหิน ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอครหาลุง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ตุลา ธิรชุติมา้นนท์. 2522. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกพืชสามครั้งต่อปีในเขตโครงการคลประทานเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การ. 2537. พัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน
เอกสารสรุปผลการสัมมนาเรื่อง พัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน, 10 ตุลาคม 2537.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

2537. สรุปปัญหาและการป้องกันแก้ไข ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

2538. ECO-TOURISM: การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ. มกราคม 2538.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (อัดสำเนา)

2538. ข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว. พฤษภาคม 2538.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (อัดสำเนา)

ชนพล โล่ห์สุวรรณ. 2525. ประสิทธิผลของเลี่ยงตามสายที่มีต่อความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปักครองท้องถิ่นในประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นงลักษณ์ ชราลai เพบูลย์. 2525. ปัจจัยในการยอมรับการจัดตั้งศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิคม จารุณี. 2536. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์โอ. เอส. พรินติ้ง เอ็มส์.

นฤมล นันหมัจฉา. 2532. ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และการสื่อสารที่มีผลต่อการใช้สารเคมีกำจัดตัวรุกราน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเกิด บุตตะ. 2524. ลักษณะที่มีความล้มเหลว กับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรในประเทศไทย. วารสารเศรษฐกิจการเกษตรวิจัย. (4 สิงหาคม 2524): 16-23.

บุษบา ภู่สกุล. 2536. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อความรู้ ทัศนคติ และ การมีส่วนร่วมในการอนรับช่องทางการนำเสนอข้อมูลของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520. ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาระบบอนามัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช.

ปรีyanิจ ชัยจันดี. 2532. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤษติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรกับความรู้
ทัศนคติและพฤติกรรม ที่มีต่อการปั้นปูจุนวิธีการผลิตทางการเกษตร ศึกษาเฉพาะกรณี
เกษตรกรชั้นเล็กในเขตอำเภอเกษตรville จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประนันดร มั่นคง. 2534. ทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อโฆษณาและสินค้าในโฆษณาที่แสดงออกเกี่ยวนেื่องกับ
การเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ผุสดี ทรัพย์สาร. 2527. อุณหภูมิและของน้ำที่มีผลมากที่สุดต่อการยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย:
ศึกษาเฉพาะกรณีการยอมรับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ผักตบชวาของกลุ่มสตรีประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์
ผักตบชวา บ้านลันนาต่อง ตำบลบ้านต่อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา.
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพิมล วรดิลก. 2524. พฤษติกรรมการรับข่าวสารที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกกาแฟของเกษตรกร
กึ่งอาชญากรรม จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรสิทธิ์ พัฒนา奴รักษ์. 2525. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร: การศึกษาความ
คิดเห็นของเกษตรกรเขตตั้งสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์จันทร์ ใจวงศ์. 2527. อุณหภูมิและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับวิทยาการ
แผนใหม่ในการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลของสมาชิกกรณีคุณ ตับaldo กาม จังหวัดสมุทรสาคร.
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิสมัย กระเสื่องทรัพย์. 2518. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปลูกพืชหมูนวียนของเกษตรกรของ
จังหวัดครีสละเกာ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิสูจน์ บุญไชย. 2535. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ ของกรรมการสถานดำเนินคึกขานชาติเพทาย
กรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง, ม.ป.ท..

เพทาย วิเศษพจนกิจ. 2510. ความคาดหวังประโยชน์ที่จะได้รับจากการกลุ่มของสมาชิก ในโครงการ
สารภี-ชุมงุน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เพลินพร ผิวงาม. 2532. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี
โครงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในหมู่บ้าน.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภารณี ประถมบูรณ์. 2524. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสัมฤทธิผลในการโน้มหัวใจสมาชิกให้ร่วมกัน
จัดตั้งสหกรณ์ยานบ้านเก่า. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มัณฑนา มาศมาลัย. 2534. บทบาทลือมวลชน และลือบุคคลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี
ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เมศเคوال, เดนิส; และวินดาหูล, สเวน. 2528. แบบจำลองการสื่อสารสำหรับการศึกษาการสื่อสาร
มวลชน. แปลโดย สนวิต ยมภัย และ ระวีวรรณ ประกอบผล. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยรรยงค์ นพคุณ. 2537. แหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท. ใน เอกสารประกอบโครงการอบรมผู้นำ
เยาวชนเพื่อการอนุรักษ์พิพิธภัณฑ์ท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ 4, หน้า 56-58 กรุงเทพมหานคร:
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

รัตนวดี บูรณวงศ์. 2525. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวจากพันธุ์พื้นเมือง เป็นพันธุ์ส่งเสริม: ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรในเขตอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลักษณา มนชาตุผลิน. 2524. การเผยแพร่ข่าวสารด้านสาธารณสุขข้อมูลพื้นฐานด้วยเอกสารเผยแพร่เพื่อเรื่องอนามัยครอบครัวกับผลลัมภ์จากการให้เอกสารเผยแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชราภรณ์ ตะกูลดิษฐ์. 2525. ปัจจัยที่มีผลต่อหัตถศิลป์เกี่ยวกับการยอมรับการทำแผนใหม่ของเกษตรกร อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิเชียร เกตุลิงห์. 2537. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

วินิจ วีรยางกูร. 2532. การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

คิลปากร. 2534. บ้านปราสาท แหล่งโบราณคดีอีสานล่าง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : กองโบราณคดี กรมคิลปากร.

สมใจ สังข์เสตม. 2526. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับของใหม่ของชุมชนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สายสุนีย์ สิงห์คัน. 2537. บ้านปราสาท จากพาต้า โกลด์ อ华ورد สู่หมู่บ้านท่องเที่ยวตัวอย่าง.

อนุสาร อ.ส.ท. 34 (กรกฎาคม 2537): 79-86.

สิรินารถ เขวัญญาล. 2518. ลักษณะการรับของใหม่ในหมู่บ้านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิริรัตน์ บำรุงกรณ์. 2532. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับและไม่ยอมรับนวัตกรรมของชาวนาคีกษา
กรณีจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภารณ์ วัชระศิริธรรม. 2525. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อของครูกับการยอมรับแนวทางการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประเพณีคีกษา 2525 ในโรงเรียนประเพณีคีกษา.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาพงษ์ ระรายทรง. 2535. การคีกษาพฤติกรรมการเปิดรับสารความรู้ และทัศนคติต่อการเล่นขอข้าว
ต่างประเทศทางลือมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภารักษ์ จูตระกูล. 2537. การคีกษาพฤติกรรมการเปิดรับขอข้าวสารกับความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม
ในการทึ้งขยะแยกประเภทเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (RECYCLE) ของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพงษ์ โลธนะเสถียร. 2533. การสื่อสารกับลังคม. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริยา วีรวงศ์. 2517. ลักษณะลมยใหม่ การคีกษาเปรียบเทียบระหว่างชุมชนหมู่บ้านกับชุมชนเมือง
ภายในจังหวัดคลองบูรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวรรณ บัววน. 2514. ทัศนคติการยอมรับของใหม่และลักษณะการยอมรับของใหม่ของชาวบ้านใน
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวรรณี โพธิ์ศรี. 2535. การเปิดรับสื่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวารีย์ วงศ์วัฒนา. 2536. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนกและการเมืองร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสถียร เชยประทับ. 2529. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หัลซัย พร้าโมต. 2523. การศึกษาการยอมรับการปลูกพืชในดูแล้งของเกษตรกรหมู่ 3 อำเภอกระลึง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อนงค์ เกิดสาลี. 2521. การยอมรับวิชาการเกษตรแปลนใหม่ของเกษตรกรรายย่อย อันเกิดจากการใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของกลุ่มเกษตรกร ดำเนินปีกการ อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อลกรรณ์ เหล่าภัม. 2534. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ของชาวบ้านในหมู่บ้านเทคโนโลยี: ศึกษาโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่คนบทในหมู่บ้านเทคโนโลยีของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพัฒนา.. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

រាយចក្រអង់គ្លេស

Barnett, H.G. 1953. Innovation the basis of cultural. New York: Mc Graw-Hill Book Co.,

Beal, G.M. and Bohlen, J.M. 1957. The Diffusion process. Ames: Iowa Agricultural Extension Service, Special Report.

Bell, William E. 1963. Consumer Innovations: A unique market for newness. In Stephen A. Greyser (ed.). Proceedings of the American Marketing Association, Inc.,

Berlo, David K. 1960. The Process of communication: An introduction to theory and practice. New York: Holt Rinehart and Winston.

Bettinghaus, Erwin P. 1980. Persuasive Communication. New York: Holt Rinehart and Winston, Inc.,

Blangy, Sylvie and Nielson, Todd. 1993. Ecotourism and Minimum Impact Policy. Annual of Tourism Research 20: 357-360.

Bohlen, J.M. 1964. Our Changing rural society: Perspectives and trends. Ames: Iowa State University Press.

Diokno, Glorie R. 1973. Communication of Family Planning Methods. M.A. thesis 1971. In List of Thesis 1971. Singapore : Amic.

Goetz, Philip W. ed. 1989. The New Encyclopaedia Britannica (Micropaedia). 15th ed. 2.
Chicago: Encyclopaedia Britannica, Inc.

Goldsen, Rose K. and Rails, Max. n.d. Factors related to acceptance of innovations in
Bang Chan, Thailand. n.p.

Horton, P.B. and Hunt, C.L. 1976. Sociology, 4th ed. New York: McGraw-Hill.

Horwich, R.H., Murray, D., Saqui, E., Lyon, J., and Godfrey, D. n.d. Ecotourism and
Community Development: A View From Belize. In Lindberg, K. and Hawkins,
D.E., Ecotourism: A Guide for Planners and Managers, 152-168. North Bennington,
Vermont: The Ecotourism Society.

Inkeles, Alex. 1968. Modernization: The dynamics of growth. New York: Basic Book.

_____. and Smith, D.H. 1974. Becoming modern. Cambridge: Harvard University
Press.

_____. and Smith, David Horton. 1976. Becoming modern: Individual change in six
developing countries. 2nd. ed. Cambridge Massachusetts: Harvard University
Press.

Inskeep, Edward. 1991. Tourism Planning: and integrated and sustainable development
approach. New York: Van Nostrand Reinhold.

Jafari, Jafar and Wall, Geoffrey. 1994. Sustainable Tourism. Annual of Tourism Research 21: 667-669

Katz, E., Levin, M., and Hamilton, H. 1963. Tradition of Research on the Diffusion of Innovation. American Sociological review. 28:2

Klapper, Joseph T. 1960. The Effects of Mass Communication. New York : The Free Press.

Korzenny, Felipe., Del Toro, Wanda, and Gandino, James. 1987. "International News Media Exposure, Knowledge, and Attitudes." Journal of Broadcasting and Electronic Media. Volume 31, Number 1, Winter.

Moore, W.E. 1965. Social change. New Delhi: Prentice Hall of India.

Rogers, Everett M. 1983. Diffusion of Innovation. 3 th. ed. New York: The Free Prsss.

_____ and Shoemaker, F.F. 1971. Communication of Innovations: A Cross-Cultural Approach. New York: The Free Press.

_____ with Svenning, L. 1969. Modernization among peasants. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

ภาคผนวก

ข้อเสนอแนะในการจัดตั้งชุมชน เพื่อวางแผนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

เรียบเรียงจาก บทความเรื่อง *Ecotourism and Community Development: A View from Belize*
โดย Robert H. Horwich, Dail Murray, Ernesto Saqui, Jonathan Lyon, and Dolores Godfrey

ทลายปีที่ผ่านมา นักอนุรักษ์ได้นำมาให้ความสนใจ ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวในประเทศที่กำลังพัฒนา กิจกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลต่อชาวพื้นเมือง และสภาพแวดล้อม ทั้งด้านความเสื่อมโทรมของลิ่งแวงล้อม เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวมากเกินไป เกิดภาวะเงินเฟ้อ เกิดช่องว่างทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจระหว่างประชาชนในห้องถินกับนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไม่เพียงแต่จะได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว ยังเป็นความหวังใหม่ในการรักษาพื้นที่ธรรมชาติ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ถึงแม้ว่าผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวจะพยายามใช้แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ซึ่งกyangไม่บรรลุเป้าหมายตาม

การขาดการจัดการที่ถูกต้องนำไปสู่การทำลายพื้นที่ป่าสงวนและอุทยาน การกันพื้นที่ออกให้เป็นพื้นที่สำหรับท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จะเป็นการแยกประชาชนท้องถิ่นไว้อีกฝั่งหนึ่ง เป็นการขัดขวางการทำมาหากินของคนท้องถิ่นและเป็นการยั่วยุให้เกิดการต่อต้าน

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่แท้จริงจะต้องเป็นระบบที่ชัดเจน และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น บริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ จะเป็นการร่วมมือระหว่างคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ในการลงทุนรักษาพื้นที่ธรรมชาติ พื้นที่ที่มีคุณค่าทางศิวิวิทยา และทาง

วัฒนธรรม ตลอดจนเป็นการช่วยพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยที่การพัฒนาชุมชนหมายถึง การให้อำนาจแก่ท้องถิ่นในการควบคุมและจัดการทรัพยากรที่มีคุณค่า ไม่เพียงแต่เพื่อการรักษาทรัพยากรไว้เท่านั้น แต่ยังเพื่อความต้องการทางด้านลังคอม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น

เบลิซ (Belize) เมืองซึ่งมีการผสมผสานกลิ่นระหง่านวัฒนธรรมและธรรมชาติ เป็นประเทศที่กำลังได้รับความนิยมด้านการท่องเที่ยว ทำรายได้เข้าประเทศเป็นอันมาก เบลิซประสบความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากทั้งภาครัฐและเอกชนได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างจริงจัง มีการอนุรักษ์และพัฒนาอุทยานภายใต้ Belize Audubon Society ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบผสมผสานกับการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น โดยการประชาสัมพันธ์เส้นทางศึกษาธรรมชาติในท้องถิ่น อุตสาหกรรมพื้นบ้าน การท่องเที่ยวแบบ "bed-and-breakfast"

ประสบการณ์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่ได้จำกัดต่าง ๆ รวมทั้งในเบลิซ สามารถนำสรุปเป็นข้อเสนอแนะบางประการในการจัดตั้งชุมชน เพื่อวางแผนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอนาคต ดังนี้

ระดับหมู่บ้าน แผนต่าง ๆ ที่มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นต้องวางแผนและดำเนินในระดับหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นโครงการขนาดใดก็ตาม

การรวมตัวของท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องเป็นการรวมตัวของคนท้องถิ่นในการตัดสินใจ การดำเนินการ และการจัดการโครงการทุกประเภทที่มีการใช้ที่ดินและทรัพยากรซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการยังชีพของพากษา คนท้องถิ่นจะต้องได้รับประโยชน์ทั้งจากการอนุรักษ์ และการพัฒนาชุมชน

การจัดตั้งคณะกรรมการ กฎระเบียบ และอำนาจในการจัดการของท้องถิ่น ประชาชนท้องถิ่นต้องได้รับการสนับสนุนการศึกษาทางด้านการอนุรักษ์ และมีอำนาจในการบริหารและจัดการ ในระดับส่วนและระยะยาวในการป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าเอาไว้ โครงการต่าง ๆ ต้องมีคณะกรรมการ มีการจัดองค์กรตามกฎหมายที่สามารถจะจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมทางอุทยานและโครงการท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้

ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทักษะ แรงงาน และวัสดุในท้องถิ่น สามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ หัวหน้ากลุ่มทั่วไปและนักวางแผนควรใช้เจ้าหน้าที่หรือไกด์ชาวท้องถิ่น และช่วยสนับสนุนในการจับจ่ายหัวข้อของพื้นเมือง

ขนาดที่เหมาะสม การพัฒนาครัวอยู่ในระดับที่เหมาะสมสมสอดคล้องกับภูมิชีวิต โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม รูปแบบการยังชีพ และการจัดองค์กรของชุมชนท้องถิ่น

ยังยืน การดำเนินการครัวดำเนินการเพื่อเป้าหมายระยะยาวในการอนุรักษ์ผู้บริจากและการจัดตั้ง กองทุน จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและการอนุรักษ์เพื่อความยั่งยืน การสนับสนุนทางด้านการเงินการดำเนินการอย่างรับผิดชอบ เพื่อการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวกในการท่องเที่ยว

พิจารณาความต้องการและการอนุรักษ์ของท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับรอง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการพัฒนาในด้านการสงวนรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ ต้องเน้นให้นักท่องเที่ยวได้รู้บทบาทของตนเองในการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ควรลดความสะดวกสบายบางอย่าง เพื่อการเข้าถึงธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างแท้จริง เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ได้เน้นด้านการบันเทิงเริงรมย์ แต่เน้นในด้านการให้ความรู้มากกว่า

มืออาชีพควรเข้ามาสนับสนุน นักชีวิทยา นักมนุษยวิทยา และผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ควรเข้ามามีส่วนในการช่วยเหลือ การศึกษาวิจัย หรือการทำงานเพื่อการอนุรักษ์

การอนุรักษ์ เป็นกลยุทธ์ที่ต้องดำเนินการต่อไป รัฐบาลแห่งชาติจะต้องกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา และการสงวนรักษาพื้นที่ธรรมชาติไว้ในนโยบายชาติ

การสนับสนุนจากรัฐบาล รัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรอนุรักษ์ระดับประเทศ ต้องเข้ามาสนับสนุนคนท้องถิ่นในการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การสนับสนุนรวมถึงเงินทุน กฎหมาย และสร้างความล้มเหลวระหว่างรัฐบาลกลางกับองค์กรท้องถิ่น

การประกอบการและการลงทุนทางกิจกรรมท่องเที่ยวจะต้องดำเนินการให้ถูกต้อง บริบทนำ
เที่ยวที่เสนอรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น จะต้องมีมัคคุเทศก์ ที่มีความรู้ความ
ชำนาญในวิถีชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่เป็นอย่างดี ตลอดจนควรแนะนำให้นักท่องเที่ยวได้ชื่อสินค้าพื้นเมือง
แนะนำให้ช่วยกันสนับสนุนการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวที่พวกเขารักได้ไปเยือน

จากหนังสือ *Ecotourism: A Guide for Planners and Managers*

บรรณาธิการ: Kreg Lindberg และ Donald E. Hawkins

หมายเหตุ เบลิซ (Belize) เป็นหนึ่งในประเทศเล็กๆ อยู่ทางใต้ของประเทศเม็กซิโกในเมริกากลาง
มีอาณาเขตติดกับประเทศกัวเตมาลา และทะเลแคริบเบียน มีพื้นที่ 22,965 ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงชื่อ
Belmopan พื้นที่ส่วนใหญ่เต็มไปด้วยภูเขา มีน้ำ และป่าเขตร้อน ชนพื้นเมืองดั้งเดิมเป็นชาวมายัน

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

(PACIFIC ASIA TRAVEL ASSOCIATION : PATA)

ประวัติการก่อตั้ง

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ก่อตั้งขึ้นที่มลรัฐ衙 ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ.2494 (ค.ศ.1951) เพื่อพัฒนา ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเดินทางท่องเที่ยวไปสู่และระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลักคือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งครอบคลุมเนื้อที่ 1 ใน 3 ของโลก และให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดย

1. เป็นสื่อกลางแห่งความร่วมมือระหว่างประเทศและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
2. ให้ความช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและการพัฒนาแก่ประเทศไทย และช่วยเหลือเงินทุนสำหรับโครงการที่เกี่ยวกับที่พักและการพักผ่อนอยู่ในใจ
3. ประสานงานระหว่างสมาชิกทั้งมวลกับการอุตสาหกรรมส่งและธุรกิจท่องเที่ยว
4. ดำเนินการโฆษณา ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเป็นที่รู้จักกว้างขวางในฐานะที่เป็นภูมิภาคที่ดีเด่นเหมาะสมสำหรับท่องเที่ยวพักผ่อนที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

5. ส่งเสริมให้มีการบริการและการอำนวยความสะดวกในด้านการขนส่งทั้งที่เข้ามาและภายในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกให้พอดียัง

6. ดำเนินการด้านสถิติและค้นคว้าวิจัยแนวโน้มของการเดินทางท่องเที่ยวและการพัฒนาของการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกทั่วมวล

สมาชิก

สมาชิกของ PATA ประกอบด้วยหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ สายการบิน หน่วยงานและสมาคมในธุรกิจการท่องเที่ยว ปัจจุบัน PATA มีสมาชิกมากกว่า 16,000 หน่วยงาน แบ่งออกเป็นประเทศต่าง ๆ ดังนี้

1. Active Government ได้แก่ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จาก 61 ประเทศ มีลิขิอกร่วมกัน ได้หน่วยละ 1 คะแนน

2. Associate Government ได้แก่ หน่วยงานการท่องเที่ยว ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย หรือต่างประเทศ ที่ตั้งอยู่ในหรือนอกภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จำนวน 23 หน่วยงาน มีลิขิอกร่วมกัน ได้หน่วยละ 1 คะแนน

3. Active Carrier ได้แก่ สายการบินแห่งชาติ ทั้งที่มีบริการมาสู่และภายในภูมิภาคแปซิฟิก มีสมาชิก 52 ราย มีลิขิอกร่วมกัน ได้หน่วยละ 1 คะแนน

4. Active Industry ได้แก่ บริษัท โรงแรมที่มีสาขาในประเทศไทย ๆ และมีโรงแรมในภูมิภาคแปซิฟิก และบริษัทท่องเที่ยวใหญ่ ๆ ที่สั่งนักท่องเที่ยวมาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มีเพียง 4 ราย ที่มีลิขิอกร่วมกัน คือ American Express Company, Hilton International Hotel, Indonesia International และ Unitour

5. Allied ได้แก่ บริษัทนำเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

6. Affiliated - Allied ได้แก่ หน่วยงานสาขาของสมาชิกประเทศ Allied

7. Associate ได้แก่ บริษัทโฆษณาเผยแพร่สื่อมวลชน บริษัทวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ททท.เข้าเป็นสมาชิก PATA เมื่อปี พ.ศ.2502 โดยเป็นสมาชิกประเทศ Active Government

สำนักงานใหญ่

นครซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา

เจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่บริหารงานของ PATA เปลี่ยนแปลงทุกปี ตำแหน่งสำคัญมีดังนี้

1. Chairman
2. Vice Chairman (Chairman Elect)
3. President
4. Vice President (President Elect)
5. Secretary / Treasurer
6. Executive Vice President เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานประจำ ผู้บริหารงานของสมาคมปัจจุบัน

การดำเนินงาน

ในการดำเนินงานของสมาคมแบ่งออกเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ดังนี้

1. Executive Committee ทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่สมาคม
2. Board of Directors ประกอบด้วยคณะกรรมการอย่างน้อย 46 คน โดยเป็นสมาชิกประเภท Active Member 30 คน (Government, Carrier, Industry) Associate Government 1 คน Aillied 12 คน และ Associate 3 คน มีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมการบริหารงานของสมาคม
3. Development Authority Council ประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน 30 คน มีหน้าที่พิจารณา วางแผนและควบคุมการดำเนินงานด้านการพัฒนาและฝึกอบรม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร
4. Marketing Authority Council ประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน 30 คน มีหน้าที่พิจารณาวางแผนและควบคุมการดำเนินงานด้านการตลาด การท่องเที่ยว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร
5. Management Committee มีหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานด้านการเงินให้เป็นไปตาม นโยบายของสมาคมและรายงานต่อ Executive Vice President
6. Research Authority ประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน 30 คน มีหน้าที่วางแผนโครงการและดำเนิน งานด้านการวิจัยของสมาคมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร

นอกจากนี้สมาชิกของสมาคมได้จัดตั้งชมรมพัต้า (PATA Chapter) ดังนี้

1. Chapter จำนวน 65 ชุมรม ในประเทศสมาชิก 39 ประเทศ เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย และของสมาคมดียิ่งขึ้น รวมทั้งร่วมกันจัดกิจกรรมด้านการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม ปรับปรุงบริการ และเพื่อส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวมาสู่ภูมิภาคเอเชียมากยิ่งขึ้น ที่ตั้งของ Chapter แบ่งตามภูมิภาคได้ดังนี้

- 1.1 ภูมิภาคเอเชีย 17 Chapters
- 1.2 ภูมิภาคยุโรป 12 Chapters
- 1.3 ภูมิภาคคอมเมริคเน็อ 33 Chapters
- 1.4 ภูมิภาคคอมเมริคใต้ 3 Chapters

2. Sattelite Chapters ขณะนี้มีจำนวน 40 ชุมรม

กิจกรรมและโครงการ

แบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ที่สำคัญมีดังนี้

1. โครงการด้านการตลาด
2. โครงการด้านพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว
3. โครงการด้านการวิจัย
4. โครงการด้านการฝึกอบรม

นอกจากนี้ โครงการที่สำคัญดังกล่าว PATA ยังมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกทั้งมวลดังนี้

1. ให้บริการข่าวสารการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศไทย
2. จัดพิมพ์นิตยสารและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการโฆษณาเผยแพร่และการวิจัย
3. จัดการสัมนาและฝึกอบรมเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่บรรดาสมาชิก

การประชุม

PATA กำหนดให้มีการประชุมซึ่งเป็นข้อผูกพันสมาชิกและกรรมการในคณะกรรมการต่างๆ ดังนี้

1. การประชุมใหญ่ประจำปี (Annual Conference) เป็นการประชุมของสมาชิกทั้งหมดเพื่อ กำหนดนโยบายให้ความเห็นชอบต่อโครงการดำเนินงานของสมาคม ให้สมาชิกมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิด เห็น และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาคม
2. การประชุมทางวิชาการ (Workshop) กำหนดให้มีหลักการประชุมใหญ่ประจำปีเป็นประจำ ทุกปี โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวมาบรรยายเพื่อให้สมาชิกได้รับข่าวสาร ความรู้ และวิชาการใหม่ๆ
3. คณะกรรมการบริหารมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง
4. คณะกรรมการเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนามีการประชุมปีละ 3 ครั้ง
5. การประชุมระดับภูมิภาคปีละ 1 ครั้ง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ข่าวสารและความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ และสถิติข้อมูลทางการท่องเที่ยว
2. ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. มีโอกาสได้ติดต่อกับธุรกิจการท่องเที่ยวในตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ เช่น อเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น

4. เป็นการร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งมีผลตอบแทนสูง ในขณะที่เป็นการประหยัดงบประมาณ
5. ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของสมาคมที่กำหนดสำหรับแต่ละประเทศโดยเฉพาะ เช่น โครงการฝึกอบรมวิชาการโรงเรม โครงการตลาด และโครงการช่วยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

รหัสแบบสอบถาม

Three empty rectangular boxes arranged horizontally, intended for handwritten responses.

แบบสอบถาม เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการลือสาร ความทันสมัย และความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่กับ

ทัศนคติที่มีต่อ การพัฒนาเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวตัวอย่าง ของชาวบ้านปราสาท

ตำบลธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชารถ		สำหรับผู้วิจัย
1. เพศ	( ) 1. ชาย	( ) 2. หญิง
		4
2. อายุ.....ปี		
		5 6
3. ระดับการศึกษา		
( ) 1. ต่ำกว่า ป.4	( ) 2. จบ ป.4	7
( ) 3. จบ ป.6 หรือ ป.7	( ) 4. จบ ม. 3 หรือ ม.ศ. 3	
( ) 5. สูงกว่า ม.3 หรือ ม.ศ. 3	( ) 6. อื่น ๆ ระบุ.....	
4. สถานภาพสมรส		
( ) 1. โสด	( ) 2. สมรส	8
( ) 3. อื่น ๆ (หมาย หย่าร้าง แยกกันอยู่)		
5. สถานภาพในครอบครัว		
( ) 1. หัวหน้าครอบครัว (หมายถึง คนที่หารายได้ให้ครอบครัว หรือคนที่มีอำนาจในการตัดสินใจในบ้าน)		9
( ) 2. ภรรยา (หรือสามี) ของหัวหน้าครอบครัว		
( ) 3. สมาชิกในครอบครัว		

6. อาชีพหลักของท่านคืออะไร (อาชีพหลัก คืออาชีพที่ใช้ระยะเวลาทำมากที่สุดในรอบปี)

( ) 1. ทำนา

( ) 2. ค้าขาย

( ) 3. ทำไร่

( ) 4. หัตถกรรม (จักสาน งานฝีมือ)

( ) 5. เลี้ยงสัตว์

( ) 6. รับจ้าง

( ) 7. อื่น ๆ ระบุ.....

10

7. นอกจากอาชีพหลักแล้ว ท่านทำอาชีพรองอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. ทำนา

( ) 2. ค้าขาย

( ) 3. ทำไร่

( ) 4. หัตถกรรม (จักสาน งานฝีมือ)

( ) 5. เลี้ยงสัตว์

( ) 6. รับจ้าง

( ) 7. อื่น ๆ ระบุ.....

11 12

8. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านมีรายได้โดยเฉลี่ยเท่าใด (กรณีที่ตอบเป็นผลผลิตให้ระบุจำนวนผลผลิตแล้วนำมารวบรวม)

คิดเป็นเงินรายได้เฉลี่ย)

( ) 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท

( ) 2. 5,001 - 10,000 บาท

( ) 3. 10,001 - 15,000 บาท

( ) 4. 15,001 - 20,000 บาท

( ) 5. 20,001 - 25,000 บาท

( ) 6. 25,001 - 30,000 บาท

( ) 7. 30,001 - 35,000 บาท

( ) 8. 35,001 บาทขึ้นไป

13

9. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ยังอาศัยอยู่ในบ้าน

( ) 1. 1 - 2 คน

( ) 2. 3 - 5 คน

( ) 3. 6 - 8 คน

( ) 4. 9 คนขึ้นไป

14

10. ท่านมีต้นเหงนในหมู่บ้านของท่านบ้างหรือไม่

( ) 1. มี

( ) 2. ไม่มี

15

11. ถ้ามี ท่านดำรงตำแหน่งอะไรบ้าง

- ( ) 1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าคุ้ม
- ( ) 3. มารคนายก โภมอุปนายก
- ( ) 5. สมาชิกกลุ่ม/ชุมชน

( ) 2. สารวัตระกำนัน กรรมการหมู่บ้าน

( ) 4. หัวหน้ากลุ่ม/ชุมชน

( ) 6. อื่น ๆ ระบุ.....

16 _____
18 _____
20 _____
17 _____
19 _____
21 _____

12. ถ้าไม่มี ขณะนี้ท่านได้เข้ากิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้านหรือไม่

( ) 1. เข้าร่วม เพราะ.....

( ) 2. ไม่ได้เข้าร่วม เพราะ.....

22

13. ถ้าเข้าร่วมกิจกรรม ท่านเข้าร่วมกลุ่มหรือชุมชนใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ชื่อกลุ่ม/ชุมชน	เข้าร่วมในตำแหน่ง	ความถี่หรือบ่อยที่เข้าร่วมกิจกรรม/เดือน
1. สหกรณ์ฯ	.....	.....
2. สหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มเกษตร	.....	.....
3. กลุ่มนักการเพื่อการเกษตร (อักษ.)	.....	.....
4. กลุ่มสตรีเมืองบ้านและจักสาน	.....	.....
5. กลุ่มยุวเกษตรสร้างแก้วพัฒนา	.....	.....
6. กลุ่มทำขนมและอาหาร	.....	.....
7. กลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิต	.....	.....
8. กลุ่มผู้เลี้ยงโค	.....	.....
9. กลุ่มขยายพันธุ์พืชไร่	.....	.....
10. กลุ่มจักสาน	.....	.....
11. กลุ่มสตรีสหกรณ์	.....	.....

หมายเหตุ

1. ที่ปรึกษา	1. ทุกครั้ง (60% ขึ้นไป)
2. หัวหน้ากลุ่ม	2. บ่อยครั้ง (50% ขึ้นไป)
3. กรรมการกลุ่ม	3. น้อยครั้ง (ต่ำกว่า 50%)
4. สมาชิกกลุ่ม	4. ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลย

23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสาร

14. ท่านมีสื่อต่อไปนี้ในบ้านของท่านหรือไม่

14.1 วิทยุ

14.2 โทรทัศน์

14.3 หนังสือพิมพ์รายวัน

(ชื่อ.....)

มี	ไม่มี
.....	.....
.....	.....
.....	.....

34

35

36

37

15. ท่านฟังวิทยุหรือไม่

( ) 1. ฟัง

( ) 2. ไม่ฟัง

(ถ้าตอบ "ฟัง" ทำต่อข้อ 16 ถ้าตอบ "ไม่ฟัง" ทำข้อ 17)

16. ถ้าฟังวิทยุ ท่านฟังวิทยุปอยครั้งแค่ไหนใน 1 สัปดาห์

38

( ) 1. ทุกวัน

( ) 2. 4 - 5 วันต่อสัปดาห์

( ) 3. 2 - 3 วันต่อสัปดาห์

( ) 4. 1 วันต่อสัปดาห์

รายการที่ชอบฟังมากที่สุด คือ.....

17. ท่านดูโทรทัศน์หรือไม่

39

( ) 1. ดู

( ) 2. ไม่ดู

(ถ้าตอบ "ดู" ทำต่อข้อ 18 ถ้าตอบ "ไม่ดู" ทำข้อ 19)

18. ถ้าดูโทรทัศน์ ท่านดูโทรทัศน์ปอยครั้งแค่ไหน ใน 1 สัปดาห์

40

( ) 1. ทุกวัน

( ) 2. 4 - 5 วันต่อสัปดาห์

( ) 3. 2 - 3 วันต่อสัปดาห์

( ) 4. 1 วันต่อสัปดาห์

รายการที่ชอบดูมากที่สุดคือ.....

19. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์รายวันหรือไม่

( ) 1. อ่าน

( ) 2. ไม่อ่าน

(ถ้าตอบ "อ่าน" ทำต่อข้อ 20 ถ้าตอบ "ไม่อ่าน" ทำข้อ 21)

41

20. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ปัจจุบันรึแค่ไหนใน 1 สัปดาห์

( ) 1. อ่านทุกวัน

( ) 2. 4 - 5 วันต่อสัปดาห์

( ) 3. 2 - 3 วันต่อสัปดาห์

( ) 3. 1 วันต่อสัปดาห์

หนังสือพิมพ์ที่ชอบอ่านมากที่สุด.....ชื่อคอลัมน์.....

42

21. ตามปกติ ท่านรับข่าวสารข้อมูลต่างๆ จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าคุ้ม

( ) 2. ครู

( ) 3. พระสงฆ์

( ) 4. กรรมการหมู่บ้าน

( ) 5. เพื่อนบ้าน

( ) 6. หัวหน้ากลุ่มกิจกรรม

( ) 7. พ่อค้าคนกลาง

( ) 8. วิทยุ

( ) 9. โทรทัศน์

( ) 10. หนังสือพิมพ์

( ) 11. หอกระจายเสียง

( ) 12. เจ้าหน้าที่

43 44

45 46

47 48

49 50

51 52

53 54

22. ท่านได้ทราบข่าวการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพทัตถกรรมแหล่งโบราณคดีบ้านปราสาทของ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. วิทยุ

( ) 2. เจ้าหน้าที่ ททท.

( ) 3. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าคุ้ม

( ) 4. กรรมการประจำหมู่บ้าน

( ) 5. สิ่งพิมพ์ของ ททท.

( ) 6. หัวหน้ากลุ่มหรือกรรมการกลุ่ม

( ) 7. เพื่อนบ้าน

( ) 8. หอกระจายเสียง

( ) 9. อื่น ๆ ระบุ.....

55 56

57 58

59 60

61 62

63

23. เมื่อได้รับข่าวการพัฒนาหมู่บ้าน ท่านสมควรเข้าร่วมโครงการทันทีหรือไม่

( ) 1. สมควรทันที

( ) 2. ไม่ได้สมควรทันที

ถ้าไม่สมควรอบรมใด ๆ เลย เพราะ.....

64

24. ถ้าไม่ได้สมควรทันที ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการภายหลังเพราหมุคคลหรือสื่อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. วิทยุ

( ) 2. เจ้าหน้าที่ ททท.

65 66

( ) 3. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าคุ้ม

( ) 4. กรรมการประจำหมู่บ้าน

67 68

( ) 5. สิ่งพิมพ์ของ ททท.

( ) 6. หัวหน้ากลุ่ม หรือกรรมการกลุ่ม

69 70

( ) 7. เพื่อนบ้าน

( ) 8. หอกระจายเสียง

71 72

( ) 9. อื่น ๆ ระบุ.....

73

25. เหตุใดท่านจึงสมควรที่หลัง

74

26. ก่อนเริ่มโครงการอบรมฯ ท่านรู้จักคำว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือการท่องเที่ยวนำใหม่ หรือไม่

75

( ) 1. รู้

( ) 2. ไม่รู้

27. ถ้ารู้จัก ท่านรู้ว่าเป็นอย่างไร จากที่ไหน

76

28. ในรอบ 3 เดือน ท่านได้เดินทางออกนอกหมู่บ้านหรือไม่

77

( ) 1. ไป

( ) 2. ไม่ได้ไป

(ถ้าตอบ "ไป" ทำต่อข้อ 29 ตอบ "ไม่ไป" ทำข้อ 30)

29. ถ้าได้เดินทางออกไปนอกหมู่บ้าน ท่านได้เดินทางไปไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	จำนวนครั้งที่ไปในรอบ 3 เดือน	
1. ไปติดต่อราชการที่อำเภอหรือจังหวัด	.....	78
2. ไปอบรมดูงาน	.....	79
3. ไปซื้อ ไปขายสินค้า หรือผลผลิต	.....	80
4. ไปเยี่ยมญาติ พี่น้อง	.....	4
5. อื่น ๆ ระบุ.....	.....	5
1. บอยมาก (70% ขึ้นไป)		
2. ค่อนข้างบอย (60% ขึ้นไป)		
3. ปานกลาง (50%)		
4. ค่อนข้างน้อย (ต่ำกว่า 50%)		

ตอนที่ 3 ความทันสมัยในระดับบุคคล

30. ท่านหรือบุคคลในครอบครัวเป็นเจ้าของสิ่งใดต่อไปนี้มั่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตในบ้าน)

( ) 1. เตาแก๊ส	( ) 2. หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	6	7
( ) 3. ตู้เย็น	( ) 4. โทรทัศน์	8	9
( ) 5. โทรศัพท์	( ) 6. เคเบิลทีวี	10	11
( ) 7. เครื่องเล่นวีดีโอดิจิตอล	( ) 8. วีดีโອกามร์	12	13
( ) 9. เครื่องเลี้ยงชีดี	( ) 10. วิทยุเทปคาสเซ็ท	14	15
( ) 11. คอมพิวเตอร์	( ) 12. จักรยานยนต์	16	17
( ) 13. รถยนต์ส่วนตัว	( ) 14. อื่น ๆ ระบุ	18	19

31. นี่อีกต้องการทราบข่าวสารต่าง ๆ ท่านหากข้อมูลจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. วิทยุ	( ) 2. กำเนิด ผู้ใหญ่มัก หัวหน้าคุ้ม	20	21
( ) 3. กรรมการประจำหมู่บ้าน	( ) 4. หัวหน้ากลุ่ม กรรมการกลุ่ม	22	23
( ) 5. เพื่อนบ้าน	( ) 6. หอกระจายข่าว	24	25
( ) 7. อื่น ๆ ระบุ		26	

โปรดแสดงความคิดเห็นว่าท่านเห็นด้วยเพียงใดกับบุคลิกภาพประจำตัวต่อไปนี้

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เลย ๆ หรือ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
27						32. ท่านเป็นผู้ที่มีความสนใจในวิทยาการใหม่ ๆ เสมอ
28						33. ท่านเป็นผู้ที่คิดและกล้าเลี่ยงหรือรอตัดสินใจ ทำสิ่งใหม่ ๆ เสมอ
29						34. ท่านคิดว่าเวลาเป็นสิ่งมีค่า
30						35. ท่านเป็นผู้ที่ชอบวางแผนก่อนจะทำสิ่งต่าง ๆ เสมอ
31						36. ท่านเชื่อถือแต่สิ่งที่พิสูจน์ได้ และเป็นไปตาม หลักเหตุผลเท่านั้น
32						37. ท่านคิดว่าวิทยาการสมัยใหม่มีบทบาทมาก ต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
33						38. ท่านชอบความยุติธรรมเสมอ
34						39. ท่านคิดว่าการศึกษามีความสำคัญ
35						40. ท่านสนใจหาข่าวสารต่าง ๆ อยู่เสมอ

ตอนที่ 4 ทัศนคติต่อการพัฒนา

4.1 การคาดหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับ

ท่านคาดหวังจากโครงการของ ททท. ในเรื่องต่อไปนี้มากหรือน้อยเพียงใด

41. การเข้าร่วมโครงการจะช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น
42. ถ้าท่านเข้าร่วมโครงการ ท่านจะได้รับความช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพจาก ททท.
43. ถ้าท่านเข้าร่วมโครงการ ท่านอาจจะต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตัวบางสิ่งไปเพื่อชุมชน
44. การเข้าร่วมโครงการ จะทำให้ท่านเป็นผู้มีความรู้และความสามารถ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
					36
					37
					38
					39

4.2 คุณลักษณะของการพัฒนา

ท่านมีความคิดเห็นกับเรื่องต่อไปนี้อย่างไรบ้าง ต่อการเข้าร่วมโครงการ

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ หรือ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
					40
					41
					42
					43
					44
					45
					46
					47
					48
					49
					50
					51

คุณประโยชน์ชิงเปรียบเทียบ

45. ท่านอาจจะได้นำความรู้ได้รับไปประยุกต์
ใช้ในชีวิตประจำวัน
46. การเข้าร่วมโครงการอาจจะทำให้ท่านมี
รายได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม
47. ท่านเห็นว่ารูปแบบชุมชนใหม่ ทำให้ชีวิต
ความเป็นอยู่ของท่านดีขึ้น ในระดับปิด
48. ท่านอาจจะเกิดความรักและสนใจในการ
รักษาสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของ
ท่านให้ดีขึ้น

ความเข้ากันได้

49. ท่านสามารถปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบของ
ชุมชนใหม่ได้อย่างรวดเร็ว และกลมกลืน
50. การปรับรูปแบบชุมชนใหม่ ทำให้ท่าน^{ประเมินปัญหาในการดำรงชีวิต}
51. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท่าน^{ต้องการ}

ความยุ่งยากซับซ้อน

52. ท่านสามารถอธิบายความเป็นไปของ
โครงการให้เพื่อนบ้านเข้าใจได้ โดย
ตัวของการพัฒนา ชับช้อนหรือไม่

ความสามารถในการปกคล่อง

53. โครงการของ ททท. นี้ ให้ประโยชน์ และ^{ไม่เสียต่อการลงทุน}
54. ท่านพอใจหรือไม่กับ (การเข้า) โครงการ

55. เมื่อท่านเข้าร่วมโครงการฯ ท่านมองเห็นประโยชน์อะไรจากการการท่องเที่ยว หรือ หากท่านไม่ได้เข้าร่วม^{โครงการฯ} ท่านมองโครงการนี้อย่างไร มีประโยชน์หรือไม่

ເກີນດ້ວຍ ອຍ່າງຍິ່ງ	ເກີນ ດ້ວຍ	ແຈຍ ๆ ທີ່ວົວ ໄມ່ແນ່ໃຈ	ໄມ່ເກີນ ດ້ວຍ	ໄມ່ເກີນດ້ວຍ ອຍ່າງຍິ່ງ

ตอนที่ 5 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ฯ

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ททท.

ເຫັນດ້ວຍ ອຍ່ານຍື່ງ	ເຫັນ ດ້ວຍ	ແນຍ່າ ທົ່ວ ໄຟແນ່ໃຈ	ມີເຫັນ ດ້ວຍ	ມີມີເຫັນດ້ວຍ ອຍ່ານຍື່ງ

ความน่าไว้วางใจ

63. เจ้าหน้าที่ฯ แสดงความสนใจต่อปัญหา
และข้อคิดเห็นของชาวบ้านเป็นอย่างดี
  64. เจ้าหน้าที่ฯ เปิดโอกาสให้ชาวบ้าน
ได้พบปะพูดคุยได้อย่างใกล้ชิด
  65. เจ้าหน้าที่ฯ มีบุคลิก ทำทางที่เหมาะสม
ในการเผยแพร่แนวคิดแก่ชาวบ้าน
  66. เจ้าหน้าที่ฯ เป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจ
นำเชื่อถือและมีความรู้เพียงพอที่ชาวบ้าน
สามารถปรึกษาปัญหาได้ทุกเรื่อง

ความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

67. ระหว่างดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่ฯ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
  68. เจ้าหน้าที่ฯ สามารถกระตุ้นให้ชาวบ้านแสดง ความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ เสมอ
  69. เจ้าหน้าที่ฯ สามารถเข้าถึงชาวบ้านที่ร่วม โครงการได้โดยไม่มีการยกเว้นผู้ใดผู้หนึ่ง
  70. เจ้าหน้าที่ฯ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ การดำเนินโครงการได้ทันทีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

ตอนที่ 6 คำถ้ามหัวไป

71. ท่านคิดว่า เหตุใด ททท. จึงจัดทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยวตัวอย่าง ที่หมู่บ้านของท่าน

1. ....

2. ....

3 .....
.....

4

72. ท่านมีความเห็นต่อโครงการพัฒนาหมู่บ้านห้องเที่ยวตัวอย่าง อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

73. ท่านคิดว่า การที่มีนักท่องเที่ยว เข้ามาอยังหมู่บ้านของท่านมาก ๆ จะมีผลอย่างไรบ้าง

(ชอบ/ไม่ชอบ อย่างไร)

.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวกรุณา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา เกิดวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2504 ที่ กรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปะ ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม คณะมนุษย์-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสตินาวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา 2524 เช้าศึกษาต่อในหลัก-
สูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2537 ปัจจุบันเป็นพนักงานของการ-
ห้องเรียนแห่งประเทศไทย ในตำแหน่งพนักงานพัฒนาการห้องเรียน 5 งานส่งเสริมประเมินและวัฒนธรรม
กองกิจกรรมการห้องเรียน